

Conferència “Els primers Estatuts de Catalunya”

MARGARIDA COLOMER

El passat dijous dia 11 de maig, al Saló de Pedra d'Argentona, organitzat pels Amics de Puig i Cadafalch, va tenir lloc la conferència titulada “Puig i Cadafalch i els primers Estatuts de Catalunya”, a càrrec del Dr. Jaume Sobrequés i Callicó. Amb l'absència de Mercè Morales, una de les ponents, per un problema de salut, Sobrequés va exposar ell sol el tema que haurien hagut de presentar tots dos.

El ponent va anar desgranant la gran feïnada que va realitzar la Mancomunitat de Catalunya, primer sota la presidència de Prat de la Riba però, ben aviat, comandada per Puig i Cadafalch, per tal d'explicitar a les Corts espanyoles la idea d'autonomia que era molt àmpliament reivindicada a Catalunya des de tots els estaments.

Comentà que per primera vegada els diputats catalans, amb Francesc Cambó com a portaveu, varen adoptar un posicionament clar demanant l'oficialitat del català, posant en dubte la delegació de serveis del govern espanyol a Catalunya (manca de transferències econòmiques), manifestant el desig d'autonomia i afirmant obertament la sobirania de Catalunya. Tot això alçà un gran rebombori

a Madrid que Sobrequés va explicar amb gran amenitat, alhora que feia notar els clars paral·lelismes amb la situació que vivim actualment, cent anys després. Madrid es va tancar a negociar. Serà a partir d'aquest moment, estiu del 1917, que la Mancomunitat actuà com a eix vertebrador que aglutinà totes les forces polítiques catalanes per elaborar unes bases per l'estatut, que foren aprovades a Catalunya per més del 90% dels electors.

La proposta insistia en la sobirania del poble català, volia integrar a més altres províncies limítrofes (idea de Països Catalans), demanava tenir hisenda pròpia i àmplies competències i exigia el retorn dels documents catalans en arxius espanyols.

La reacció a Madrid va ser molt dura dins i fora de les Corts. L'ambient irrespirable va fer que els diputats catalans es retiressin. El president Romanones proposa crear una comissió mixta el treball que no fou acceptada pels catalans. Finalment, després d'una bona temporada de tensions, el febrer del 1919, Romanones informà de la suspensió de la sessió per la greu situació política i posposà la discussió de l'estatut. Tot quedà per resoldre fins a la Segona República.

Jaume Sobrequés i Esteve Mach.
Foto: Arxiu Amics de P i C